

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen 2021-02-25 Besvaras senast 2021-03-11

Till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2020/21:504 Försvarsmaktens ansvar för sina miljöskulder

Strax norr om Uppsala tätort, vid Ärna, har Försvarsmakten under lång tid bedrivit militär flygverksamhet, främst genom Upplands flygflottilj F 16. I sin verksamhet har Försvarsmakten använt brandskum som innehåller PFAS (perfluorerade och polyfluorerade ämnen). PFAS är extremt långlivade och mycket svårnedbrytbara.

Uppsala tar sitt dricksvatten från Uppsalaåsen, som går igenom staden från norr till söder och passerar Försvarsmaktens område, där PFAS har använts. Det kommunalt ägda bolaget Uppsala Vatten och Avfall AB ansvarar för Uppsalas vattenförsörjning och har att följa Livsmedelsverkets anvisningar att säkerställa att dricksvattnet inte innehåller skadliga ämnen som PFAS. EU-kommissionen har också beslutat om gränsvärden för PFAS i dricksvatten.

Då provtagning av Uppsalas vattentäkt i staden visat för höga halter av PFAS har bolaget dels vidtagit åtgärder för att rena dricksvattnet och dels identifierat källor till föroreningen av PFAS i Uppsalaåsens grundvattenmagasin – åtgärder som medfört utgifter i mångmiljonklassen. Uppsala kommuns undersökningar pekar ut Försvarsmaktens verksamhet vid Ärna som ansvarig för förorening med PFAS i vattnet.

Uppsala Vatten och Avfall AB har under flera år fört en diskussion med Försvarsmakten om situationen och om hur Försvarsmakten kan ta sitt ansvar enligt principen att förorenaren ska betala för de åtgärder som krävs för att återställa. I detta fall har bolaget varit tvunget att vidta åtgärder för att Uppsala ska kunna försörjas med rent dricksvatten. Men någon uppgörelse med Försvarsmakten har inte kommit till stånd.

Det är anmärkningsvärt att Försvarsmakten mot bakgrund av det mångåriga användandet av PFAS vid Ärna, flygflottiljens placering och gjorda undersökningar inte visat någon vilja att ta sitt ansvar för den miljöskuld som verksamheten där orsakat Uppsala kommun genom dess bolag Uppsala Vatten och Avfall AB. Bolaget har därför känt sig tvunget att stämna Försvarsmakten för den förorening av Uppsalas vattentäkt som orsakats.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga försvarsminister Peter Hultqvist:

Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att Försvarsmakten ska ta sitt ansvar för såväl den uppkomna föroreningen av Uppsala kommuns vattentäkt som på övriga platser där Försvarsmaktens verksamhet åstadkommit miljöskulder?

.....

Ilona Szatmari Waldau (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander